

Promemoria

Kompletterande bestämmelser om statligt stöd till företag för investeringar i ny kärnkraft

Finansdepartementet
Budgetavdelningen
Fi2025/00825

April 2025

Promemorians huvudsakliga innehåll

Regeringen har den 27 mars 2025 lämnat propositionen Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft till riksdagen. Propositionen innehåller ett förslag till en ny lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft (prop. 2024/25:150). I promemorian föreslås en ny förordning med kompletterande bestämmelser till lagen. Promemorian har tagits fram inom Regeringskansliet (Finansdepartementet).

Den föreslagna förordningen reglerar vilka uppgifter en ansökan om stöd för investeringar i nya kärnkraftsreaktorer ska innehålla. Förslagen innebär att en ansökan ska innehålla uppgifter om företaget, dess ledning och dess ägarförhållanden samt en projektplan. Projektplanen ska bl.a. innehålla uppgifter om planerad lokalisering, en översiktlig plan för genomförande och en bedömning av hur stor andel eget kapital ägarna beräknas investera i projektet.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2025, samma dag som den nya lagen.

Innehållsförteckning

1	Förslag till förordning om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft.....	3
2	Statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft	6
3	Kompletterande bestämmelser om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft	6
3.1	Ansökans huvudsakliga innehåll	7
3.2	Projektplanens innehåll	9
3.3	På begäran ska kompletteringar till projektplanen göras	13
3.4	På begäran ska ansökan kompletteras med bevis på lämplighet.....	14
3.5	På begäran ska ansökan kompletteras med uppgifter om ägare som inte har ett kvalificerat innehav	15
3.6	Bevis om tillståndsansökan	16
3.7	En skyldighet att anmäla ändrade förhållanden innan stöd är beslutat.....	16
3.8	Uppgifter i bevis på lämplighet gallras.....	17
3.9	En ny förordning införs med kompletterande bestämmelser till lagen.....	17
4	Sekretess	18
5	Behandling av personuppgifter	22
6	Konsekvenser.....	24

1 Förslag till förordning om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelse

1 § I denna förordning finns kompletterande bestämmelser till lagen (2025:000) om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Termer och uttryck i förordningen har samma betydelse som i lagen. Denna förordning är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Ansökan om stöd

2 § En ansökan om stöd ska vara skriftlig och ges in till regeringen. Ansökan ska vara undertecknad av behörig firmatecknare för företaget.

3 § Ansökan ska innehålla

1. företagets organisationsnummer,
2. företagets bolagsordning,
3. uppgifter om företagets ägarförhållanden, inklusive en redogörelse för ägare med ett kvalificerat innehav med angivande av namn, juridisk form, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer, verksamhet, ägar- och röstandel samt säte eller hemvist för var och en av dessa ägare,
4. de tre senaste årsredovisningarna för respektive ägare med ett kvalificerat innehav,
5. en försäkran om att varken företaget, projektet eller någon i ägarledjan, direkt eller indirekt, omfattas av internationella sanktioner meddelade av Förenta nationerna eller Europeiska unionen,
6. fullständigt namn, personnummer eller motsvarande, postadress och hemvist för samtliga styrelseledamöter och suppleanter, verkställande direktören och vice verkställande direktören,
7. en redovisning av de för verksamheten relevanta kunskaper och erfarenheter som personerna i företagets ledning besitter, och
8. en projektplan.

4 § Projektplanen enligt 3 § 8 ska innehålla

1. uppgifter om planerad lokalisering av nya kärnkraftsreaktorer och en beskrivning av förutsättningarna för nätanslutning,
2. en redovisning av om företaget förfogar över, eller en bedömning av om företaget har framtida möjligheter att förfoga över, platsen där den eller de nya kärnkraftsreaktorerna ska uppföras,
3. en beskrivning av de alternativ som övervägs gällande reaktorteknik, reaktormodell, antal reaktorer och elektrisk effekt i MW samt i vilket skede av processen med leverantörsval företaget befinner sig,
4. en översiktlig redovisning av företagets plan för genomförande av projektet som omfattar projektering och andra förberedande åtgärder, uppförande, provdrift och rutinmässig drift, inklusive avfallshantering,
5. en översiktlig redovisning av det arbete som företaget genomför för att minska de ekonomiska risker som företaget kan påverka,

6. uppgifter om den andel eget kapital ägarna beräknas investera för varje alternativ som övervägs och en redovisning av antaganden som ligger till grund för beräkningen, och

7. en redovisning av i vilket skede företaget befinner sig i processen för ansökan om de tillstånd som behövs enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet och miljöbalken för uppförande av nya kärnkraftsreaktorer samt uppgift om när företaget har lämnat in eller planerar att lämna in ansökningarna.

Kompletteringar av ansökan om stöd

5 § Företaget ska på begäran av Regeringskansliet komplettera projektplanen med uppgifter för varje alternativ om

1. beräknad årlig elproduktion per reaktor,
2. den förväntade drifttiden för reaktorerna,
3. beräknade totalkostnader och årliga kostnader för projektering och andra förberedande åtgärder inför uppförandet av nya kärnkraftsreaktorer räknat från dagen för ansökan om stöd fram till uppförande av reaktorerna,
4. beräknade totalkostnader och årliga kostnader för uppförande och provdrift av kärnkraftsreaktorerna fram till rutinmässig drift, och
5. beräknad årlig kostnad för drift av varje reaktor från tidpunkten för rutinmässig drift.

De antaganden som ligger till grund för beräknade kostnader enligt första stycket 3–5 och osäkerheter i dessa ska redovisas. Kostnaderna ska redovisas exklusive finansieringskostnader, med angivande av valuta och prisnivå.

6 § Företaget ska på begäran av Regeringskansliet komplettera ansökan med bevis om att personerna i företagets ledning och ägare med ett kvalificerat innehav i företaget:

1. inte har begått allvarlig brottslighet, och
2. inte åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter.

För en juridisk person ska bevisen i förekommande fall avse de personer som ingår i ledningen för den juridiska personen och personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

7 § Företaget ska på begäran av Regeringskansliet komplettera ansökan med uppgifter om direkta och indirekta ägare som inte har ett kvalificerat innehav med angivande av namn, juridisk form, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer, verksamhet, ägar- och röstandelar samt säte eller hemvist för var och en av dessa ägare.

8 § Om det inte bifogats till ansökan ska företaget komplettera ansökan med bevis om att företaget har ansökt om de tillstånd som krävs enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet och miljöbalken för uppförande, innehav och drift av den nya kärnkraftsreaktor eller de nya kärnkraftsreaktorer som beslutet om stöd avser.

9 § Företaget ska anmäla till regeringen om de förhållanden som ligger till grund för uppgifterna i ansökan ändras under handläggningstiden.

Gallring

10 § Uppgifter som begärs in med stöd av 6 § och som bevaras ska gallras hos Regeringskansliet 18 månader efter regeringens beslut i ärendet.

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 2025.

2 Statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft

Regeringen föreslår i propositionen Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft (prop. 2024/25:150) en ny lag som reglerar de grundläggande förutsättningarna och formerna för statligt stöd till företag för investeringar i nya kärnkraftsreaktorer i Sverige. Lagen föreskriver bl.a. följande. Regeringen får, efter ansökan, besluta om att lämna stöd till ett företag för investeringar i ny kärnkraft. Stöd får endast lämnas om de nya kärnkraftsreaktorerna är lokaliserade på samma plats och har en sammanlagd installerad elektrisk effekt om minst 300 MW. Om det finns särskilda skäl får regeringen besluta om att lämna stöd även om reaktorerna har en sammanlagd installerad elektrisk effekt som understiger 300 MW. Stöd enligt lagen får lämnas i form av statliga lån och dubbelriktade differenskontrakt, dvs. ett kontrakt mellan en operatör av en kraftproduktionsanläggning och staten som tillhandahåller både ett minimisersättningsskydd och en gräns för överkompensation. Statliga lån får lämnas för uppförande och provdrift av nya kärnkraftsreaktorer samt för projektering och andra förberedande åtgärder inför uppförandet. Dubbelriktade differenskontrakt får ingås för rutinmässig drift av nya kärnkraftsreaktorer. Stöd ska förenas med villkor som regleras i avtal mellan staten och företag som får stöd. Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2025.

3 Kompletterande bestämmelser om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft

Den föreslagna lagen skapar en ram för den närmare utformningen av stödet enligt finansierings- och riskdelningsmodellen och de övriga villkor som behöver förhandlas för respektive projekt. För att processen med prövning av statligt stöd ska initieras behöver ett företag skicka in en ansökan till regeringen.

3.1 Ansökans huvudsakliga innehåll

Promemorians förslag: En ansökan om stöd ska vara skriftlig och ges in till regeringen. Ansökan ska vara undertecknad av behörig firmatecknare för företaget.

Ansökan ska innehålla

1. företagets organisationsnummer,
2. företagets bolagsordning,
3. uppgifter om företagets ägarförhållanden, inklusive en redogörelse för ägare med ett kvalificerat innehav med angivande av namn, juridisk form, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer, verksamhet, ägar- och röstandel samt säte eller hemvist för var och en av dessa ägare,
4. de tre senaste årsredovisningarna för respektive ägare med ett kvalificerat innehav,
5. en försäkran om att varken företaget, projektet eller någon i ägarkedjan, direkt eller indirekt, omfattas av internationella sanktioner meddelade av Förenta nationerna eller Europeiska unionen,
6. fullständigt namn, personnummer eller motsvarande, postadress och hemvist för samtliga styrelseledamöter och suppleanter, verkställande direktören och vice verkställande direktören,
7. en redovisning av de för verksamheten relevanta kunskaper och erfarenheter som personerna i företagets ledning besitter, och
8. en projektplan.

Skälen för förslaget

Företaget och dess verksamhet

Företagets ansökan om stöd ligger till grund för regeringens prövning av om stöd bör lämnas. I prövningen görs en bedömning av företaget som ansöker om stöd. För denna bedömning krävs att ansökan innehåller företagets organisationsnummer eller annat identifieringsnummer och företagets bolagsordning. Vad gäller företagets verksamhet gäller, enligt 7 § förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft, att företagets verksamhet uteslutande, eller så gott som uteslutande får ha till ändamål att uppföra, inneha och driva den nya kärnkraftsreaktor eller de nya kärnkraftsreaktorer som ett beslut om stöd avser (prop. 2024/25:150 s. 44 och 45).

Företagets ägare

Vilka ägare företaget har är av vikt vid prövningen. Enligt 10 § 1 förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft får stöd endast lämnas till ett företag om den som har ett kvalificerat innehav av andelar i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget. Med kvalificerat innehav avses ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar tio procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget. Med lämplighet avses att ägaren eller ägarna ska bedömas vara redbara samt ha de ekonomiska förutsättningar som krävs

för att t.ex. ta i anspråk ett tillstånd att uppföra en kärnkraftsreaktor och fullfölja projektet till dess färdigställande (prop. 2024/25:150 s. 46 och 47).

Ansökan bör därför innehålla en redovisning av företagets ägarförhållanden. Redovisningen ska omfatta en redogörelse för ägare med ett kvalificerat innehav. Redogörelsen bör ske i form av en schematisk skiss av ägarkedjan och, om det är nödvändigt för att förstå skissen, en beskrivande text. Ägarandelar bör anges i procent i förhållande till antal utgivna ägarandelar. För röstandelar bör anges antalet röster i procent i förhållande till samtliga rösträtter. Namn, juridisk form, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer, verksamhet och säte eller hemvist ska anges för respektive ägare i ägarkedjan. För bedömning av ägarnas ekonomiska förutsättningar ska de tre senaste årsredovisningarna för respektive ägare med kvalificerat innehav bifogas ansökan. Om bolaget har varit verksamt kortare tid än tre år gäller kravet i förhållande till verksamhetstiden.

Internationella sanktioner innebär att begränsningar införs i handlingsfriheten för en stat, region, en grupp eller individer. Det är ett viktigt instrument för att trygga fred och säkerhet samt för att främja demokrati och mänskliga rättigheter. De sanktioner som gäller i Sverige är meddelade av Förenta nationerna eller Europeiska unionen och är implementerade genom behöriga myndigheter. Det kan handla om t.ex. handels-sanktioner eller finansiella sanktioner. Företaget som ansöker om stöd bör lämna en försäkran om att varken företaget, projektet eller någon i ägarkedjan, direkt eller indirekt, omfattas av internationella sanktioner meddelade av Förenta nationerna eller Europeiska unionen.

För vissa investeringar i skyddsvärd verksamhet gäller utöver ovan föreslagna krav även lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar.

Företagets ledning

Prövningen av ansökan innebär också en granskning av företagets ledning. Enligt 10 § 2 förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft får stöd endast lämnas till ett företag om de som ingår i företagets ledning är lämpliga för denna uppgift. Med lämplighet avses att samtliga personer i ledningen ska vara redbara och besitta erfarenhet som är relevant för uppgiften. Personerna får inte ha åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldiga till allvarlig brottslighet, ekonomisk brottslighet eller sådan brottslighet som är riktad mot Sveriges säkerhet eller varit föremål för konkursförfarande (prop. 2024/25:150 s. 46 och 47). Ansökan bör därför innehålla en redovisning av företagets ledning med fullständigt namn, personnummer eller motsvarande, postadress och hemvist för samtliga styrelseledamöter och suppleanter, den verkställande direktören och den vice verkställande direktören. Vidare bör en redovisning lämnas av de för verksamheten relevanta kunskaper och erfarenheter som personerna i företagets ledning besitter.

Utöver ovan föreslagna krav gäller även säkerhetsskyddslagen (2018:585).

En projektplan

Ansökan bör innehålla en projektplan. Projektplanen är central för en bedömning av om stöd bör lämnas. Projektplanen kan lämnas i två steg. I ett första steg bör den åtminstone innehålla uppgifter om bl.a. lokalisering, en genomförandeplan och de alternativa reaktortekniker som övervägs. Om dessa uppgifter leder till bedömningen att projektet skulle kunna bli föremål för stöd kan kompletterande uppgifter begäras in. Kompletteringarna utgörs huvudsakligen av kostnadsberäkningar, se vidare avsnitt 3.3. Om projektet efter granskningen av projektplanen inklusive kompletteringarna, bedöms vara lämpligt för stöd ligger den till grund för en förhandling mellan staten och företaget om hur stödet bör utformas i det specifika fallet.

På basis av de uppgifter som ska lämnas i projektplanen gör regeringen en bedömning av bl.a. projektets nytta för elsystemet och energiförsörjningen samt om det kan föreligga säkerhetspolitiska risker.

3.2 Projektplanens innehåll

Promemorians förslag: Projektplanen ska innehålla

1. uppgifter om planerad lokalisering av nya kärnkraftsreaktorer och en beskrivning av förutsättningarna för nätanslutning,
2. en redovisning av om företaget förfogar över, eller en bedömning om företaget har framtida möjligheter att förfoga över, platsen där den eller de nya kärnkraftsreaktorerna ska uppföras,
3. en beskrivning av de alternativ som övervägs gällande reaktorteknik, reaktormodell, antal reaktorer och elektrisk effekt i MW samt i vilket skede av processen med leverantörsval företaget befinner sig,
4. en översiktlig redovisning av företagets plan för genomförande av projektet som omfattar projektering och andra förberedande åtgärder, uppförande, provdrift och rutinmässig drift inklusive avfallshantering,
5. en översiktlig redovisning av det arbete som företaget genomför för att minska de ekonomiska risker som företaget kan påverka,
6. uppgifter om den andel eget kapital respektive ägare beräknas investera för varje alternativ som övervägs och en redovisning av antaganden som ligger till grund för beräkningen, och
7. en redovisning av i vilket skede företaget befinner sig i processen för ansökan om de tillstånd som behövs enligt lagen om kärnteknisk verksamhet och miljöbalken för uppförande av nya kärnkraftsreaktorer samt uppgift om när företaget har lämnat in eller planerar att lämna in ansökningarna.

Skälen för förslaget

Planerad lokalisering, förutsättningar för nätanslutning och förfogande över platsen

Nyttorna med kärnkraft kan variera beroende på dess lokalisering. Lokaliseringen kan påverka både bedömningen av om stöd alls ska medges

och hur ett eventuellt stöd bör utformas i det enskilda fallet. Ansökan bör därför innehålla en beskrivning av den planerade lokaliseringen av den eller de nya kärnkraftsreaktorerna, dvs. den plats där man avser uppföra ny kärnkraft. En ansökan ska endast avse en plats, vilket följer av 6 § andra stycket förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft (prop. 2024/25:150 s. 43). På så sätt kommer ansökan om finansiellt stöd att överensstämma med de tillståndsansökningar som ska göras till Strålsäkerhetsmyndigheten och mark- och miljödomstolen som i båda fallen är platsspecifika. I tillståndsprövningen görs en bedömning av om den specifika platsen är lämplig för ny kärnkraft av avsett slag gällande strålsäkerhet och miljöskydd. I bedömningen av ansökan om stöd ligger fokus på att platsen är lämplig utifrån nyttan för elsystemet, t.ex. om platsen är lämplig utifrån efterfrågan på fossilfri el eller kan tillgodose ett behov av att öka marknadstilldelningen av överföringskapacitet i transmissionsnätet.

Beroende på planerad lokalisering kan det finnas olika förutsättningar att ansluta elproduktion från ny kärnkraft till elnätet. Leditider för nätåtgärder kan också vara långa om det exempelvis behöver byggas nya kraftledningar. För att kunna bedöma platsens lämplighet och få information om det arbete den sökande redan genomfört för att kartlägga anslutningsmöjligheter ska förutsättningarna för nätanslutning beskrivas.

I ansökan bör även anges om den sökande förfogar över platsen där de nya kärnkraftsreaktorerna avses uppföras, t.ex. genom äganderätt eller ägarens tillåtelse. Om den sökande inte förfogar över platsen bör den redovisa en bedömning av vilka möjligheter som finns att i framtiden förfoga över densamma.

Vilka alternativ som övervägs gällande val av reaktor

En ansökan om stöd förutsätter inte att den sökande har gjort ett slutligt leverantörsväl innefattande valet av en specifik leverantörs reaktormodell. Det kan finnas skäl att göra leverantörsvalet i ett senare skede, t.ex. inför en tillståndsansökan eller under tillståndsprocessen. För att kunna bereda en ansökan om stöd och använda den som underlag i en förhandling om parametersättningen vad gäller lån, dubbelriktade differenskontrakt samt risk- och vinstdelningsmekanismen är det nödvändigt att ansökan innehåller vissa detaljer om de reaktorer som företaget överväger. En ansökan bör därför innehålla en beskrivning av de alternativ som övervägs gällande reaktorteknik, reaktormodell, antal reaktorer och elektrisk effekt i MW.

Med reaktorteknik avses om det är fråga om storskaliga reaktorer eller små modulära reaktorer, s.k. SMR-reaktorer, samt om reaktorerna ska drivas med lättvattentechnik eller ny innovativ teknik, t.ex. kylda med gas, bly eller natrium, s.k. generation IV-reaktorer. Med reaktormodell avses en specifik anläggningskonstruktion från en specifik leverantör. Som huvudregel gäller att den sammanlagda elektriska effekten ska uppgå till minst 300 MW (prop. 2024/25:150 s. 42 och 43).

Plan för genomförande och riskhantering

Det statliga stödet baseras på en finansierings- och riskdelningsmodell som innehåller tre komponenter för att hantera de viktigaste riskerna vid investeringar i ny kärnkraft: statliga lån, ett dubbelriktat differenskontrakt

samt en risk- och vinstdelningsmekanism. Den sistnämnda komponenten verkar genom förändrade villkor för de statliga lånen och differenskontraktet och är således knuten till de två stödkomponenterna (prop. 2024/25:150 s. 18). Enligt 3 och 4 §§ förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft får statliga lån lämnas för uppförande och provdrift av nya kärnkraftsreaktorer samt för projektering och andra förberedande åtgärder inför uppförandet, medan dubbelriktade differenskontrakt får ingås för rutinmässig drift av nya kärnkraftsreaktorer. Stödmodellen omfattar därför i princip hela reaktorns livscykel.

I tillståndprocesserna ställs krav som följer av lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen) och miljöbalken. I en ansökan enligt kärntekniklagen ska den sökande på en principiell nivå bl.a. kunna beskriva och värdera tekniska lösningar samt organisatoriska och ekonomiska förutsättningar. En lång rad uppgifter ska lämnas som utöver vissa uppgifter om reaktorns konstruktion bl.a. omfattar hantering av radioaktivt avfall, avveckling, program för underhåll och återkommande kontroll, organisatoriska förutsättningar och principer för fysiskt skydd (se Strålsäkerhetsmyndighetens handbok Ansökningar om tillstånd för nya kärnkraftsreaktorer och vidare stegvis prövning, augusti 2024, s. 7–9). Eftersom stödet förutses sökas innan företaget ansöker om tillstånd kommer troligen de uppgifter som krävs för tillstånd inte ha granskats av Strålsäkerhetsmyndigheten när stödet förhandlas inför en anmälan om statsstöd. I ansökan om stöd bör företaget därför översiktligt kunna redovisa en genomförandeplan för projektet som omfattar förberedande åtgärder, uppförande, provdrift och rutinmässig drift inklusive avfallshantering. Planen bör omfatta tidsramar och vilka centrala åtgärder som ingår i de olika stegen.

Enligt 2 § förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft ska stödet utformas på ett sätt som ger incitament till ett effektivt resursutnyttjande vid uppförande, innehav och drift av nya kärnkraftsreaktorer. Stödet ska också utformas så att det sker en väl avvägd fördelning av risker och vinster mellan staten och det företag som får stöd. Det innebär bl.a. att stödet ska utformas så att det finns inbyggda incitament för det företag som får stöd att uppföra och driva de nya reaktorerna på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Vidare ska stödet utformas så att riskerna och vinsterna fördelas mellan staten och företaget på ett sätt som ger företaget nödvändiga förutsättningar att genomföra investeringen utan att staten tar onödigt stora risker samt att vinster fördelas mellan företaget och staten på ett rimligt sätt (prop. 2024/25:150 s. 84). Utformningen av det statliga stödet avser att hantera ekonomiska risker förknippade med investeringen, dvs. risker för att projektet drabbas av fördröjningar och förseningar som kan påverka företagets lönsamhet och statens kostnader. Alla risker kan inte förebyggas av det sökande företaget, t.ex. ligger regulatoriska risker, politiska risker och marknadsrisker utom företagets kontroll. Däremot omfattar genomförandet av förberedande åtgärder, uppförande, provdrift och rutinmässig drift inklusive avfallshanteringen processer som företaget har ett stort inflytande över. Ansökan bör därför innehålla en översiktlig redovisning av det arbete som företaget genomför för att minska de ekonomiska risker som företaget kan påverka.

Andel eget kapital ägarna beräknas investera i projektet

Det statliga stödet innebär att investeringskostnaden finansieras med statliga lån och med eget kapital. Av propositionen följer att valet av kapitalstruktur innebär en avvägning mellan att å ena sidan uppnå en låg finansieringskostnad för projektet och å andra sidan begränsa statens risktagande. Andelen lånat kapital bör bestämmas till en nivå som bevarar aktieägarnas incitament för ett effektivt resursutnyttjande och begränsat risktagande i projektet. Kapitalstrukturen avgörs lämpligast från fall till fall utifrån ett projekts specifika förutsättningar (prop. 2024/25:150 s. 24 och 25). För att få en uppfattning om ägarnas tänkta investeringar, i form av eget kapital, är ändamålsenliga för att uppnå ett effektivt resursutnyttjande och begränsat risktagande bör ansökan innehålla uppgifter om den andel eget kapital som respektive ägare beräknas investera för varje alternativ som övervägs och en redovisning av antaganden som ligger till grund för beräkningen.

Ansökan om tillstånd enligt kärntekniklagen och miljöbalken

En förutsättning för att uppföra, inneha och driva nya kärnkraftsreaktorer är att företaget ansöker om och beviljas tillstånd för detta. Enligt 9 § förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft får stöd endast beslutas efter det att ett företag har ansökt om de tillstånd som krävs enligt kärntekniklagen och miljöbalken för uppförande, innehav och drift av den nya kärnkraftsreaktor eller de nya kärnkraftsreaktorer som beslutet om stöd avser (prop. 2024/25 s. 45 och 46). Ansökan bör därför innehålla en redovisning av i vilket skede företaget befinner sig i processen för ansökan om de tillstånd som behövs enligt lagen om kärnteknisk verksamhet och miljöbalken för uppförande av nya kärnkraftsreaktorer samt uppgift om när företaget har lämnat in eller planerar att lämna in ansökningarna.

3.3 På begäran ska kompletteringar till projektplanen göras

Promemorians förslag: Företaget ska på begäran av Regeringskansliet komplettera projektplanen med uppgifter för varje alternativ om

1. beräknad årlig elproduktion per reaktor,
2. den förväntade drifttiden för reaktorerna,
3. beräknade totalkostnader och årliga kostnader för projektering och andra förberedande åtgärder inför uppförandet av nya kärnkraftsreaktorer räknat från dagen för ansökan om stöd fram till uppförande av reaktorerna,
4. beräknade totalkostnader och årliga kostnader för uppförande och provdrift av kärnkraftsreaktorerna fram till rutinmässig drift, och
5. beräknad årlig kostnad för drift av varje reaktor från tidpunkten för rutinmässig drift.

De antaganden som ligger till grund för beräknade kostnader enligt första stycket 3–5 och osäkerheter i dessa ska redovisas. Kostnaderna ska redovisas exklusive finansieringskostnader, med angivande av valuta och prisnivå.

Skälen för förslaget

Årlig elproduktion och drifttid

Reaktorns nytta för elsystemet varierar med dess lokalisering och den årliga elproduktionen. Den beräknade årliga elproduktionen ger också en indikation på reaktorns referenskapacitet, som är en viktig komponent i ett finansiellt dubbelriktat differenskontrakt (prop. 2024/25:150 s. 28 och 30). Även drifttiden spelar roll för planeringen och utvecklingen av elsystemet och för utformningen av stödmodellens komponenter. Ansökan bör därför kompletteras med en redovisning av den beräknade årliga elproduktionen per reaktor och den förväntade drifttiden.

Kostnader för de olika investeringsfaserna och för rutinmässig drift

Enligt 2 § förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft får stöd lämnas i form av statliga lån och dubbelriktade differenskontrakt. Enligt lagförslagets 3 och 4 §§ får statliga lån lämnas för uppförande och provdrift av nya kärnkraftsreaktorer samt för projektering och andra förberedande åtgärder inför uppförandet medan dubbelriktade differenskontrakt får ingås för rutinmässig drift av nya kärnkraftsreaktorer. I propositionen anges att begreppet uppförande tar sikte på själva byggnationen av reaktorn efter det att tillstånd erhållits enligt kärntekniklagen och Strålsäkerhetsmyndigheten har gett sitt godkännande. Provdraft är den fas i etableringen av en ny kärnkraftsreaktor när reaktorn laddas med kärnbränsle och testkörs. Först när reaktorn genomfört provdriften med godkända resultat kan Strålsäkerhetsmyndigheten godkänna att den tas i rutinmässig drift, dvs. full effekt. Kostnader som uppstår innan uppförandet påbörjas handlar, enligt propositionen, om kostnader för projektering och andra förberedande åtgärder. Det är sådana åtgärder som krävs på platsen innan uppförandet av reaktorn kan påbörjas samt förberedelser kopplade till beställning och tillverkning av komponenter hos leverantörer.

Exempel är markförberedande åtgärder som sprängning och schaktarbeten, ledningsdragnings för el, etablering av nödvändig infrastruktur på platsen för byggnationen samt logistik och transport för de åtgärderna. Andra exempel är utrednings- och förberedelsearbeten inför uppförandet av reaktorn, t.ex. detaljkonstruktion och anpassningar av den valda reaktormodellen samt planering och logistik inför byggnationen av reaktorn. Enligt propositionen bör lån få lämnas även för kostnader för projektering och andra förberedande åtgärder som uppstått från tidpunkten då projektbolaget ansökt om stöd (prop. 2024/25:150 s. 22 och 23).

Det dubbelriktade differenskontraktet är som utgångspunkt finansiellt, vilket innebär att det baseras på ett lösenpris och en referenskapacitet (prop. 2024/25:150 s. 28).

För en bedömning av bl.a. lånebehov och lösenpris behöver det finnas underlag om kostnader. Ansökan bör därför kompletteras med en redovisning av dels beräknade kostnader för projektering och andra förberedande åtgärder inför uppförandet, dels beräknade kostnader för uppförande och provdrift. Kostnaderna bör anges både som totalkostnad och som årlig kostnad fram till rutinmässig drift. Om flera reaktorer byggs sekventiellt anges tidpunkten för rutinmässig drift per reaktor. Vidare bör den beräknade årliga driftkostnaden per reaktor i rutinmässig drift anges.

Samtliga kostnader är beräknade framtida kostnader. De antaganden som ligger till grund för de beräknade kostnaderna och osäkerheter i dessa antaganden bör redovisas. Kostnaderna bör beräknas exklusive räntekostnader och andra finansieringskostnader. Kostnaderna bör anges i svenska kronor eller i utländsk valuta med angivande av valuta och prisnivå.

3.4 På begäran ska ansökan kompletteras med bevis på lämplighet

Promemorians förslag: Företaget ska på begäran av Regeringskansliet komplettera ansökan med bevis om att personerna i företagets ledning och ägare med ett kvalificerat innehav i företaget:

1. inte har begått allvarlig brottslighet, och
2. inte har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter.

För en juridisk person ska bevisen i förekommande fall avse de personer som ingår i ledningen för den juridiska personen och personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Skälen för förslaget: Enligt 10 § förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft får stöd endast lämnas till ett företag om den som har ett kvalificerat innehav av andelar i företaget är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget, och den som ingår i företagets ledning är lämplig för en sådan uppgift. Lämplighetsprövningen syftar bl.a. till att förhindra att en olämplig ägare får möjlighet att missbruka sin ställning och sitt inflytande över verksamheten samt att säkerställa att den omedelbara ledningen av bolaget utgörs av personer som

bedöms lämpliga för en sådan uppgift. Vad gäller företagets ledning bör prövningen säkerställa att personerna som ingår i ledningen bedöms vara lämpliga att inneha uppdraget. Detta innebär bl.a. att personerna ska bedömas vara redbara (prop. 2024/25:150 s. 46 och 47). Ett led i en sådan prövning kan vara att säkerställa att ägare till företaget och personer i företagets ledning inte är dömda för brott eller har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter, t.ex. genom att ha meddelats näringsförbud. För att kunna göra en sådan kontroll bör därför företaget som ansöker om stöd, på begäran av Regeringskansliet, komplettera ansökan med bevis härom, t.ex. genom skulduddrag, utdrag ur belastningsregistret, eller näringsförbudsregistret för personerna i företagets ledning och ägare med ett kvalificerat innehav av andelar i företaget. För ägare som är juridiska personer kan även registreringsbevis komma i fråga. Bevis hänförliga till fysiska personer, t.ex. utdrag ur belastningsregistret eller näringsförbudsregistret, bör vidare avse de personer som ingår i ledningen för den juridiska personen och personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Regeringskansliet kan även inhämta offentlig information från myndigheter, t.ex. Bolagsverket och Kronofogdemyndigheten.

För personer som har sitt hemvist utanför Sverige bör ansökan kompletteras med utdrag från register i det egna landet som motsvarar de aktuella svenska registren eller intyg från behöriga myndigheter i det egna landet.

3.5 På begäran ska ansökan kompletteras med uppgifter om ägare som inte har ett kvalificerat innehav

Promemorians förslag: Företaget ska på begäran av Regeringskansliet komplettera ansökan med uppgifter om direkta och indirekta ägare som inte har ett kvalificerat innehav med angivande av namn, juridisk form, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer, verksamhet, ägar- och röstandelar samt säte eller hemvist för var och en av dessa ägare.

Skälen för förslaget: I avsnitt 3.1 redovisas vilka krav som ställs på ansökans huvudsakliga innehåll och där ingår bl.a. uppgifter om företagets ägarförhållanden. Kraven är begränsade till ägare med ett kvalificerat innehav i företaget. Beroende på hur ägarkedjan ser ut och om informationen bedöms som tillräcklig avseende ägarförhållandena kan kompletteringar komma att behöva begäras in. Kompletteringarna tar i sådant fall sikte på både direkta och indirekta ägare som inte har ett kvalificerat innehav. Ny kärnkraft innebär omfattande investeringskostnader. Även ägare utan ett kvalificerat innehav kan vara av betydelse för genomförandet av investeringen, bl.a. genom att ansvara för stora investeringsbelopp i absoluta tal. Information om sådana ägare bedöms därför kunna vara av vikt i beredningen av en ansökan. Antalet mindre ägare förutses inte vara av någon större omfattning. Informationen bör därför vara på

samma detaljnivå som för större ägare. Företaget bör därför, på begäran av Regeringskansliet, vara skyldigt att komplettera ansökan med uppgifter om direkta och indirekta ägare som inte har ett kvalificerat innehav med angivande av namn, juridisk form, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer, verksamhet, ägar- och röstandelar samt säte eller hemvist för var och en av dessa ägare.

3.6 Bevis om tillståndsansökan

Promemorians förslag: Om det inte bifogats till ansökan ska företaget, innan regeringens beslut om stöd, komplettera ansökan med bevis om att företaget har ansökt om de tillstånd som krävs enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet och miljöbalken för uppförande, innehav och drift av den nya kärnkraftsreaktor eller de nya kärnkraftsreaktorer som beslutet om stöd avser.

Skälen för förslaget: Enligt 9 § förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft får stöd endast beslutas efter det att ett företag har ansökt om de tillstånd som krävs enligt kärntekniklagen och miljöbalken för uppförande, innehav och drift av den nya kärnkraftsreaktor eller de nya kärnkraftsreaktorer som beslutet om stöd avser. Företaget bör därför vara skyldigt att tillhandahålla bevis om att det har ansökt om sådana tillstånd. Om sådana bevis inte bifogats till ansökan bör företaget komplettera ansökan med detta. Bevis om tillståndsansökningar måste finnas innan regeringen kan fatta beslut om stöd, i enlighet med lagens bestämmelse.

3.7 En skyldighet att anmäla ändrade förhållanden innan stöd är beslutat

Promemorians förslag: Företaget ska anmäla till regeringen om förhållandena som en ansökan grundas på ändras under tiden som ansökan bereds och avtal förhandlas.

Skälen för förslaget: För att kunna fatta beslut om stöd kommer regeringen att behöva ett förhållandevis omfattande underlag om och insikt i företagets förhållanden och planer. En ansökan om stöd behöver därför innehålla omfattande uppgifter om skilda förhållanden. Ärenden om stöd kommer att vara komplexa och beredningen av dem i Regeringskansliet, liksom de avtalsförhandlingar som kommer att ske mellan staten och företaget om stödets utformning och kommissionens statsstödsprövning, kan komma att ta tid. Det kan således inte uteslutas att förändringar i de förhållanden som en ansökan grundas på kan komma att ske under tiden som beredningen av ansökan pågår. Det kan t.ex. ske förändringar i företagets ledning eller i företagets ägarförhållanden. Ett beslut om stöd enligt lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft bör grundas på uppdaterade och relevanta uppgifter i en ansökan om stöd. Därför behöver det företag som ansöker om stöd ha en skyldighet att

anmäla om förhållandena som en ansökan grundas på ändras under tiden som ansökan bereds och avtal förhandlas mellan staten och företaget.

3.8 Uppgifter i bevis på lämplighet gallras

Promemorians förslag: Uppgifter i bevis om att personerna i företagets ledning och ägare med ett kvalificerat innehav i företaget inte har begått allvarlig brottslighet och inte åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter som bevaras ska gallras hos Regeringskansliet 18 månader efter regeringens beslut i ärendet.

Skälen för förslaget: Det föreslås att ett företag som ansöker om statligt stöd på begäran av Regeringskansliet ska komplettera ansökan med bevis om att personerna i företagets ledning och ägare med ett kvalificerat innehav i företaget inte har begått allvarlig brottslighet och inte åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter. För en juridisk person ska bevisen i förekommande fall avse de personer som ingår i ledningen för den juridiska personen och personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. Sådana uppgifter omfattar typiskt sett integritetskänslig information. I avsnitt 3.4 redogörs för de förhållanden som motiverar förslaget att ge Regeringskansliet möjligheten att begära in sådan kompletterande information vid prövningen av en ansökan om stöd. När väl ett ärende om stöd är avslutat bör inte sådana integritetskänsliga uppgifter som Regeringskansliet kan begära in enligt 6 § i den föreslagna förordningen arkiveras eller på annat sätt sparas längre tid än nödvändigt. De bör således gallras. Gallring av uppgifterna bör emellertid inte ske omedelbart efter att regeringen fattat beslut i ärendet. Det kan finnas skäl att låta uppgifterna sparas en tid efter det att ett ärende om stöd är avslutat. Ett ärende kan t.ex. bli föremål för granskning, varför det är viktigt att de uppgifter som legat till grund för regeringens beslut finns tillgängliga en tid efter det att beslutet är fattat. Det bedöms därför som skäligt att uppgifter som Regeringskansliet begär in från ett företag gallras 18 månader efter regeringens beslut i ärendet om stöd.

3.9 En ny förordning införs med kompletterande bestämmelser till lagen

Promemorians förslag: En ny förordning införs som innehåller kompletterande bestämmelser till lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Termer och uttryck i förordningen har samma betydelse som i den föreslagna lagen.

Skälen för förslaget: Förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft lägger fast ramarna för det statliga stöd som kan lämnas enligt lagen. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om stöd. Lagens bestämmelser behöver

kompletteras med mer detaljerade bestämmelser på förordningsnivå i fråga om vilka uppgifter en ansökan om stöd ska innehålla så att detta blir tydligt för företag som önskar ansöka om stöd och regeringen får in de uppgifter som behövs för att kunna pröva en ansökan. Genom en förordning blir det också klarlagt hur ansökningsprocessen går till. En ny förordning som innehåller kompletterande bestämmelser till lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft bör därför införas. Termer och uttryck i förslaget till förordning bör ha samma betydelse som i den föreslagna lagen.

Förslaget till förordning har avgränsats till uppgifter som bör ingå i en ansökan. I avtalen kommer omfattande villkor tas in där väsentliga delar kan vara projektspecifika men där vissa delar skulle kunna bli standardvillkor. Föreskrifter om sådana standardvillkor har inte tagits fram eftersom det dels är svårt att på förhand avgöra deras omfattning och utformning, dels inte är nödvändigt med en förordningsreglering av sådana villkor. I stället behöver det regleras i avtalen. Regeringens bedömning av hur villkoren för stödet bör utformas som redovisas i propositionen Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft kommer att vara vägledande (prop. 2024/25:150 s. 21–38). Därutöver kommer villkor ställas gällande t.ex. redovisningsskyldighet om stödets användning och upplysningsskyldighet om förhållanden av betydelse.

4 Sekretess

Promemorians bedömning: Den befintliga sekretessregleringen utgör ett tillräckligt och väl avvägt skydd för uppgifterna som kommer att finnas i ärenden om stöd enligt lagen om statligt stöd till företag för investeringar i ny kärnkraft. Det finns därför inte behov av att införa nya sekretessbestämmelser till skydd för allmänna eller enskilda intressen.

Skälen för bedömningen

Allmänt om sekretess

Enligt 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen, förkortad TF, har var och en rätt att ta del av allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar får enligt 2 kap. 2 § första stycket TF begränsas endast om det krävs med hänsyn till vissa intressen, bl.a. rikets säkerhet, intresset av att förebygga eller beivra brott, det allmännas ekonomiska intresse samt skyddet för enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Med enskilda avses såväl fysiska som juridiska personer. I det allmännas verksamhet gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, samt enligt offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), förkortad OSF. Med sekretess avses enligt 3 kap. 1 § OSL förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av en allmän handling eller på något annat sätt. Prövningen av om en uppgift kan röjas beror på det skaderekvisit som

anges i tillämplig sekretessbestämmelse. Med ett rakt skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess bara gäller om det kan antas att viss skada uppkommer om uppgiften röjs. Med ett kvalificerat rakt skaderekvisit kan uppgifterna lämnas ut såvida inte det kan eller måste antas att den som sekretessen ska skydda lider betydande eller allvarligt men om uppgiften röjs. Med ett omvänt skaderekvisit är utgångspunkten att sekretess gäller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men. Sekretessen kan också vara absolut. I sådana fall används inget skaderekvisit, utan uppgifterna som är föremål för sekretess ska hemlighållas utan att någon skadeprövning sker. Genom användningen av skaderekvisit säkerställs att uppgifter inte beläggs med mer sekretess än vad som är oundgängligen nödvändigt för att skydda det intresse som föranlett bestämmelsen.

Sekretessen gäller enligt 2 kap. 1 § OSL inte bara för myndigheter utan även för en person som fått kännedom om uppgiften genom att för det allmännas räkning delta i en myndighets verksamhet på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten, tjänsteplikt eller på annan liknande grund. När det gäller personer som inte räknas till det allmännas verksamhet får sekretessen säkerställas på annat sätt, genom antingen bestämmelser i en lag vid sidan av den allmänna sekretesslagstiftningen, sekretessavtal eller utlämnande av sekretessbelagda uppgifter med förbehåll (jfr prop. 1979/80:2 del A s. 128).

Sekretess för uppgifter till skydd för det allmänna

Handlingar som förekommer i ärenden om stöd för att uppföra och driva nya kärnkraftsreaktorer, kan innehålla uppgifter som rör rikets säkerhet eller bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd. Det kan vara fråga om uppgifter som lämnas in i ansökan om stöd, lämnas av bolaget genom kompletteringar eller andra upplysningar under handläggningen av ett ärende om stöd. Dessa uppgifter kan bl.a. röra sådana förhållanden som ritningar eller driftinformation rörande de nya kärnkraftsreaktorerna, skyddsplan för anläggningen, risk- och sårbarhetsanalyser samt planering och förberedelser inför krissituationer. Även om uppgifter av mer konkret art om de nya kärnkraftsreaktorerna och anläggningen där de är belägna inte i normala fall bedöms förekomma i ärenden om stöd kan det inte uteslutas att uppgifter av detta slag lämnas inom ramen för beredningen av ärendet och den dialog som förekommer med bolaget innan ett beslut om stöd fattas av regeringen. Det är därför viktigt att sådana uppgifter kan skyddas av sekretess.

Enligt 15 kap. 2 § OSL gäller sekretess för uppgift som rör verksamhet för att försvara landet eller planläggning eller annan förberedelse av sådan verksamhet eller som i övrigt rör totalförsvaret, om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgiften röjs. Enligt förarbetena omfattar totalförsvaret såväl militära som civila verksamheter. Det civila försvaret omfattar all den civila verksamhet som ingår i totalförsvaret, dvs. alla de beredskapsförberedelser som statliga civila myndigheter, kommuner, regioner samt enskilda och företag vidtar i fredstid och all den civila verksamhet som behövs under krigsförhållanden för att stödja Försvarsmakten, skydda och rädda liv och

egendom, trygga livsnödvändig försörjning och upprätthålla viktiga samhällsfunktioner (prop. 1994/95:7 s. 51). Den energiförsörjning som de nya kärnkraftsreaktorerna ska sörja för bedöms kunna ingå i totalförsvaret och därmed kan uppgifter som rör dessa och som faller under 15 kap. 2 § OSL beläggas med sekretess om det kan antas att det skadar landets försvar eller på annat sätt vållar fara för rikets säkerhet om uppgifterna röjs.

Enligt 18 kap. 8 § OSL gäller sekretess för uppgift som lämnar eller kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärd, om det kan antas att syftet med åtgärden motverkas om uppgiften röjs och åtgärden avser byggnader eller andra anläggningar, lokaler eller inventarier. Bestämmelsen tillämpas bl.a. av Strålsäkerhetsmyndigheten för skydd av t.ex. säkerhetsanalyser. Ansökningar och beslut om tillstånd för kärntekniska anläggningar är offentliga men vissa delar av dessa handlingar kan vara föremål för sekretess enligt nämnda bestämmelse.

I samband med handläggningen av stöd kan det även förekomma uppgifter som behöver skyddas av sekretess till förmån för det allmännas ekonomiska intresse. I sådana fall bedöms 19 kap. 3 § OSL kunna tillämpas. Enligt bestämmelsen gäller sekretess för uppgift som hänför sig till ärende om förvärv, överlåtelse, upplåtelse eller användning av egendom, tjänst eller annan nytthet, om det kan antas att det allmänna lider skada om uppgiften röjs. Enligt förarbetena är bestämmelsen tillämplig i ärenden som angår sådan överlåtelse av egendom som äger rum genom att pengar och annan egendom tillskjuts vid aktiebolags bildande (prop. 1979/80:2 del A s. 148).

Sammantaget är bedömningen att ett ärende om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft kan innehålla uppgifter om sådana förhållanden som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 §, 18 kap. 8 § eller 19 kap. 3 § OSL om det skaderekvisit som anges i respektive bestämmelse är uppfyllt. Någon ytterligare bestämmelse om sekretess för uppgifter som kan förekomma i ärenden om stöd bedöms därför inte behövas till skydd för det allmännas intressen.

Sekretess för enskilda affärs- och driftförhållanden m.m.

Ett företags ansökan om stöd innehåller många uppgifter som typiskt sett omfattar dess affärs- och driftförhållanden eller uppgifter om ekonomiska förhållanden hos företagets leverantörer. Sådana uppgifter behöver ofta skyddas från att lämnas ut eller spridas vidare när de inkommer till en myndighet. OSL innehåller därför bestämmelser om sekretess för uppgifter om sådana förhållanden.

Sekretess gäller enligt 30 kap. 23 § första stycket 1 OSL, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i bl.a. stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt för uppgift om en enskilda affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. För uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet gäller absolut sekretess enligt 30 kap. 23 § första stycket 2 OSL. För att sekretess ska gälla krävs att regeringen meddelar föreskrifter som närmare anger vilka uppgifter som

omfattas av sekretessen. Sådana föreskrifter har meddelats i 9 § OSF och i bilagan till förordningen. Föreskrifterna gällande den verksamhet som anges i 30 kap. 23 § OSL finns i första punkten i bilagan. Ärenden och beslut enligt lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft utgör sådan stödverksamhet som avses i sekretessbestämmelsen. Genom regleringen i 30 kap. 23 § OSL kommer därmed uppgifter om företagets affärshemligheter såsom verksamhetsriktlinjer, undersökningar, kalkyler, produktionsförhållanden, konstruktionsarbeten, utredningar, förhandlingar och andra affärshändelser att omfattas av sekretess om det kan antas att företaget lider skada om uppgiften röjs. För uppgifter om andra ekonomiska eller personliga förhållanden som rör företagets leverantörer, konsulter, kunder och liknande gäller absolut sekretess. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år. Sekretessen gäller även beslut om stöd. Beslut om stöd brukar vanligtvis formuleras på ett sätt som gör att uppgifterna i beslutet är offentliga. Det kan dock inte uteslutas att ett avtal mellan staten och företaget som får stöd, som kan innehålla skyddsvärda uppgifter om t.ex. företagets affärshemligheter, utgör en bilaga till beslutet om stöd. Det bedöms därför inte vara motiverat att införa en bestämmelse om att uppgifterna i beslutet ska undantas från befintliga sekretessbestämmelser. De befintliga sekretessbestämmelserna i OSL och OSF bedöms mot denna bakgrund vara tillräckliga för att skydda uppgifter om enskilda affärs- och driftförhållanden m.m. och samtidigt tillgodose behovet av insyn. Någon ny reglering behövs därmed inte.

Uppgifter om enskilda andra personliga eller ekonomiska förhållanden omfattas inte av sekretess

I ärenden om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft kommer även uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden att förekomma. Det kan t.ex. handla om uppgifter om utbildnings- och yrkesbakgrund, skulder och betalningsförelägganden samt om uppgifter från belastningsregistret och näringsförbudsregistret som behövs för att kunna pröva lämpligheten hos ledningen för företaget och ägare med kvalificerat innehav av andelar i företaget. Utgångspunkten är att man ska vara restriktiv vid införande av sekretess på områden där sekretess inte tidigare gällt (jfr prop. 1993/94:165 s. 34). Det har sin grund i tryckfrihetsförordningens regelverk om rätten att ta del av allmänna handlingar. Det finns inte någon sekretessregel som skyddar uppgifter om enskilda personliga eller ekonomiska förhållanden som förekommer i stödverksamhet för den som inte har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet. Däremot kan de allmänna bestämmelserna om sekretess till skydd för enskildas personliga förhållanden i 21 kap. OSL, som gäller i hela förvaltningen, vara tillämpliga också för uppgifter som ges in i sådana sammanhang. Frågan är om det ska införas en sekretessregel till skydd för alla enskildas personliga och ekonomiska förhållanden i verksamheten med att pröva statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. När en ny sekretessbestämmelse övervägs måste intresset av insyn och öppenhet i den aktuella verksamheten vägas mot sekretessintresset och mot de särskilda skyddsintressen som är

aktuella i verksamheten i fråga. I det här fallet gäller sekretessintresset skyddet för den enskildes personliga integritet.

För att skydda uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden från att bli offentliga kan det övervägas att i OSL införa en bestämmelse som anger att sekretess ska gälla för sådana uppgifter om det kan antas att den enskilde lider skada eller men om uppgiften röjs och den förekommer i en statlig myndighetsverksamhet som består i stödverksamhet (jfr 30 kap. 5 och 23 §§ OSL). Ärenden om stöd enligt den föreslagna lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft kommer att omfatta mycket stora belopp och avse ett offentligt åtagande av stor betydelse för landets elförsörjning. Det är frivilligt att ansöka om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Frågor om vem som får stöd och vilka som får förtroendet att bygga ut kärnkraften i Sverige engagerar och kommer att granskas av medier och medborgare. Det är också viktigt att själva handläggningen av ärenden om stöd hos Regeringskansliet kan granskas. Mot den bakgrunden bedöms allmänhetens behov av insyn i ärenden om stöd, om vilka företag som får stöd och vilka som är företrädare och ägare för dessa företag väga tyngre än den enskildes intresse av att hålla personliga och ekonomiska förhållanden hemliga. Vid bedömningen har det beaktats att uppgifter om enskilds personliga och ekonomiska förhållanden endast i begränsad omfattning, och i ett fåtal fall, bedöms komma att lämnas in till Regeringskansliet. Det beror bl.a. på att avsikten är att endast begära in denna typ av uppgifter för ansökningar som bedöms lämpliga att gå vidare med utifrån prövningen i övrigt eller i de fall det bedöms finnas skäl för att göra detta i ett tidigare skede på grund av någon särskild omständighet i det enskilda fallet som påkallar en fördjupad granskning. Det bedöms därför inte finnas skäl att införa någon ny sekretessbestämmelse i OSL till skydd för dessa uppgifter.

5 Behandling av personuppgifter

Promemorians bedömning: Behandlingen av personuppgifter i ärenden om stöd kommer att vara förenlig med EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning kommer, tillsammans med dataskyddslagen och kompletteringsförordningen, att utgöra en tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kommer att ske med anledning av lagen respektive förordningen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Någon ytterligare reglering av denna behandling behövs därför inte.

Skälen för bedömningen: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), härafter kallad EU:s dataskyddsförordning, tillämpas när behandling av personuppgifter genomförs helt eller delvis på automatisk väg samt när personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register behandlas (artikel 2.1). En personuppgift är varje upplysning

som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (artikel 4.1). I lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (kompletteringsförordningen) finns bestämmelser som kompletterar EU:s dataskyddsförordning på ett generellt plan. Dataskyddslagen är subsidiär i förhållande till annan lag eller förordning, vilket möjliggör avvikande bestämmelser i andra författningar.

I ärenden om stöd enligt lagen respektive den föreslagna förordningen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft behöver personuppgifter behandlas. Det rör sig t.ex. om fullständigt namn, personnummer, postadress och hemvist för samtliga styrelseledamöter och suppleanter, verkställande direktören och vice verkställande direktören i det företag som ansöker om stöd. I undantagsfall kan även känsliga uppgifter om en persons förekomst i belastningsregistret eller näringsförbudsregistret begäras in. Eftersom personuppgifterna troligen kommer att skickas in per e-post kommer de att helt eller delvis behandlas på automatisk väg, varför EU:s dataskyddsförordning blir tillämplig (artikel 2.1 i EU:s dataskyddsförordning).

Behandlingen av personuppgifter i ärenden om stöd är nödvändig för att kunna fatta beslut om stöd enligt lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen är alltså att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i en myndighetsutövning (artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning). Den rättsliga grunden är vidare fastställd i lagen respektive den föreslagna förordningen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft (artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning). När det gäller behandlingen av uppgifter om lagöverträdelser är sådan behandling tillåten enligt 3 kap. 8 § dataskyddslagen. Uppgifter om lagöverträdelser bedöms komma att behandlas i begränsad omfattning.

Den personuppgiftsbehandling som kommer att ske enligt lagen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft bedöms vara proportionerlig i förhållande till målet att lagen ska kunna tillämpas på ett ändamålsenligt sätt och att stöd lämnas till företag med en ledning och ägare som på ett ansvarsfullt sätt kan ta i anspråk statliga medel för uppförande och drift av nya kärnkraftsreaktorer i Sverige (artikel 6.3 andra stycket i EU:s dataskyddsförordning). Det bedöms vidare att integritetsintrånget kommer att vara begränsat och integritetsriskerna små med hänsyn till att de flesta personuppgifter som behandlas inte kommer att vara särskilt känsliga och de som avser lagöverträdelser endast kommer att förekomma i enstaka fall.

EU:s dataskyddsförordning innehåller inte några bestämmelser om gallring men enligt artikel 5.1 e får personuppgifter inte lagras under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Myndigheter som omfattas av föreskrifter om arkiv har dock enligt gällande rätt rättslig grund för behandling av personuppgifter en längre tid för arkivändamål som normalt anses kunna ske på grundval av hänsyn till ett allmänt intresse med stöd av artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning (se prop. 2017/18:105 s. 109–111 och 116). Av EU:s dataskyddsförordning följer vidare att behandling av personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse inte ska anses vara oförenligt med de ursprungliga ändamålen med behandlingen (se artikel

5.1 b). Det krävs då inte någon annan rättslig grund än den med stöd av vilken insamlingen av personuppgifter medgavs (skäl 50).

Enligt 10 § arkivlagen (1990:782) får allmänna handlingar som huvudregel gallras. Det föreslås att det i den nya förordningen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft införs en bestämmelse om gallring av vissa uppgifter som Regeringskansliet kan begära in under beredningen av en ansökan om stöd, se avsnitt 3.8 ovan. Därtill finns i Regeringskansliets föreskrifter om arkiv och om gallring av allmänna handlingar (RKF 2024:12) särskilda föreskrifter om gallring av allmänna handlingar i Regeringskansliets verksamhet. Enligt 16 § nämnda föreskrifter finns möjligheten att gallra uppgifterna genom att chefen för den enhet inom Regeringskansliets förvaltningsavdelning som ansvarar för arkivfrågor får fatta beslut om gallring i särskilda fall. Ett sådant gallringsbeslut ska innehålla uppgift om vilka handlingar som avses och handlingarnas omfattning i tid samt villkoren för gallring. Innan beslut om gallring i särskilda fall fattas ska en gallringsutredning göras.

Det bedöms att den behandling av personuppgifter som utförs i ärenden om stöd för att uppfylla de krav som ställs i arkivlagen, Regeringskansliets föreskrifter om arkiv och om gallring av allmänna handlingar och den föreslagna förordningen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft sker för arkivändamål av allmänt intresse (se prop. 2017/18:105 s. 111). De gallringsbestämmelser som finns avseende Regeringskansliets verksamhet kan, utöver den gallringsbestämmelse som föreslås införas i och med förordningen, användas för att gallra handlingar som inte bör sparas efter det att ett ärende om stöd är avslutat.

Behandlingen av personuppgifter bedöms således vara förenlig med EU:s dataskyddsförordning. Nämnda förordning tillsammans med dataskyddslagen och kompletteringsförordningen bedöms vidare utgöra en tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kommer att ske med anledning av lagen respektive förordningen om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft. Någon ytterligare reglering om denna behandling bedöms därför inte behövas.

6 Konsekvenser

En förordning bedöms vara en lämplig form

Förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft reglerar de grundläggande förutsättningarna och formerna för statligt stöd och sätter på så sätt ramen för regeringens möjligheter att utforma stödet. Lagen ger en grund för att påbörja processer om stöd. Förslaget till förordning syftar till att klargöra vad en ansökan ska innehålla för de som önskar ansöka om stöd. Utan förordningens bestämmelser blir det oklart, vilket försvårar arbetet med en ansökan för den sökande och beredningen av en ansökan. Den föreslagna lagen och förordningen syftar till att gälla över tid och kunna tillämpas för projekt med olika utformning. Det innebär att det inte kommer att vara fråga om på förhand tidsbegränsade utlysningar av stöd eller av någon form av anbudsförfaranden med på förhand specificerade krav på projektutformning. En förordning har därför

bedömts vara en lämplig form för reglering av krav på en ansökans innehåll.

Konsekvenser för den sökande

Förordningen syftar till att regeringen ska få in ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma om ansökan bör tas vidare till en förhandling om den närmare utformningen av ett eventuellt stöd. Förordningen kan sägas vara indelad i två steg för att inte belasta processen med mer information än nödvändigt vare sig för den sökande eller för regeringen.

Den initiala ansökan

Det första steget omfattar den initiala ansökan om stöd. I detta steg ska den sökande kunna redovisa information om företaget som söker stöd, dess ägare och ledning. I detta steg ingår också att redovisa en projektplan med uppgifter om bl.a. planerad lokalisering av reaktorerna, vilka investeringsalternativ som övervägs, en översiktlig genomförandeplan och vilka möjligheter som finns att bidra med eget kapital. Detta bedöms till stora delar röra sig om information som är publik och till mindre del av information som är skyddsvärd och behöver sekretessbeläggas. Denna information kan Regeringskansliet vid behov och på egen hand komplettera med utdrag ur publika register. Det bedöms sammantaget vara tillräckligt med information för att pröva om det är en ansökan som är av tillräckligt stort intresse i förhållande till elsystemets behov samt att få en bild av vilka ägarna och ledningen är. Av propositionen framgår det att ett företag som är intresserat av att ansöka om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft måste kunna visa att det är en seriös aktör med vilja och förmåga att genomföra sådana investeringar (prop. 2024/25:150 s. 45 och 46). Ett sökande företag som inte har någon planerad lokalisering, inte genomfört förstudier om reaktortekniker eller reaktormodeller eller påbörjat förberedelserna för att söka tillstånd enligt kärntekniklagen och miljöbalken kommer att ha svårigheter att leva upp till de krav som ställs på den initiala ansökan, medan företag som har vidtagit sådana förstudier och förberedelser inte bedöms ha några svårigheter att ta fram och redovisa den information som krävs för en bra ansökan.

Kompletterande information om kärnkraftsreaktorerna

Om ansökan bedöms vara av intresse att ta vidare i processen ska den sökande i ett andra steg lämna kompletterande information på begäran av Regeringskansliet. Det är bl.a. sådan information som är nödvändig för att pröva rimligheten i stödbehovet och få en uppfattning om vad en stödmodell skulle kunna innebära för de olika investeringsalternativ som den sökande överväger. Det handlar om t.ex. elproduktion, drifttid och kostnader. Detta bedöms i högre grad kunna röra sig om skyddsvärda uppgifter som behöver sekretessbeläggas och som därför inte bör krävas in i det första skedet. Inte heller den ytterligare arbetsinsats som uppgifterna kräver av den sökande kan motiveras i det första skedet.

Kompletterande information om fysiska personer och ägare

Om Regeringskansliet begär det ska företaget komplettera ansökan med uppgifter om ägare som inte har ett kvalificerat innehav. Ett sådant behov av komplettering uppstår om informationen om ägare med större innehav inte bedöms tillräcklig. Antalet mindre ägare förutses inte vara av någon större omfattning, varför en sådan komplettering inte bedöms bli betungande.

Om Regeringskansliet begär det ska företaget även komplettera ansökan med bevis om att personerna i företagets ledning och ägare med ett kvalificerat innehav inte har begått allvarlig brottslighet och inte har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter. Det kan t.ex. vara utdrag ut belastningsregistret eller näringsförbudsregistret. Det kan också vara bevis på att det inte finns skulder hos Kronofogdemyndigheten. Uppgifterna är nödvändiga för kunna göra lämplighetsbedömningen. Uppgifterna skulle kunna hämtas in direkt från relevanta myndigheter men det bedöms komplicerat i de fall personer har hemvist utanför Sverige och innebära ett större intrång i den personliga integriteten. Företaget bör därför ge in dessa uppgifter till Regeringskansliet. Som framgår av avsnitt 4 finns det inte någon sekretessbestämmelse som skyddar uppgifter om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden när de enskilda inte har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med företaget. Uppgifter av detta slag kan därför bli offentliga. Allmänhetens behov av insyn i ärenden om stöd, vilka företag som får stöd och vilka som är företrädare och ägare för dessa företag bedöms, som anges i avsnitt 4, väga tyngre än den enskildes intresse av att hålla personliga och ekonomiska förhållanden hemliga.

Övriga krav

Kravet att företaget ska komplettera ansökan med bevis om att företaget har ansökt om de tillstånd som behövs för uppförande av nya kärnkraftsreaktorer enligt kärntekniklagen och miljöbalken bedöms inte vara betungande för företaget och är en förutsättning för att beslut om stöd ska kunna fattas. Det framgår av 9 § förslaget till lag om statligt stöd för investeringar i ny kärnkraft.

Vidare är det normal ordning att den som ansöker om statligt stöd i någon form är skyldig att anmäla ändrade förhållanden som har betydelse för prövningen av en ansökan.

Ansökan utgör en begränsad del av beredningsprocessen för beslut om att lämna stöd

En ansökan om stöd kommer endast utgöra en begränsad del av den omfattande beredningsprocess som krävs innan ett beslut om att lämna stöd kan fattas. I denna beredningsprocess ingår förhandlingar om stödets omfattning och villkor mellan regeringen och företaget samt en statsstödsprövning av kommissionen (se prop. 2024/25:150 s. 54–56). Ett företag som ansöker om stöd kommer att behöva avsätta betydande resurser för att förhandlingar och statsstödsprövningen ska kunna genomföras så effektivt som möjligt. Det är frivilligt att ansöka om stöd och delta i de nödvändiga processer som en ansökan innebär. Processerna betraktas därför inte som betungande för företaget.

Konsekvenser för Regeringskansliet och andra myndigheter

Regeringens prövning av ansökningar om statligt stöd kommer att behöva involvera flera myndigheter. Prövningen av stödet bedöms främst få konsekvenser för Regeringskansliet men även Svenska kraftnät, Strålsäkerhetsmyndigheten och Riksgäldskontoret kommer att påverkas (se prop. 2024/25:150 s. 82). Det kan inte uteslutas att även andra myndigheter involveras, t.ex. vad gäller lämplighetsbedömningar av företaget, dess ledning eller ägare.

Förordningen riktar sig till den som önskar ansöka om stöd och det framgår att det är regeringen som ansökan ska lämnas till och att Regeringskansliet kan komma att begära in föreskrivna kompletterande uppgifter. Regeringskansliet kommer att biträda regeringen i förhandlingarna och även i den därpå följande statsstödsprövningen. Riksgäldskontoret kommer bl.a. att beröras när avtal om stöd är beslutade eftersom utlåningen kommer att ske från Riksgäldskontoret. Myndigheten kan dessutom behöva bistå Regeringskansliet redan i beredningen av stödet med bl.a. utformningen av låneavtalen och skattningar av statens finansieringskostnad för lånen. Svenska kraftnät och Strålsäkerhetsmyndigheten bedöms vara viktiga för beredningen av ansökan men tillkommande arbetsuppgifter till följd av förordningen bedöms vara begränsade.

För Regeringskansliet bedöms de tillkommande uppgifterna initialt kunna hanteras inom ramen för det befintliga anslaget. Eventuellt tillkommande behov kommer att beredas inom budgetprocessen. För övriga myndigheter bedöms tillkommande uppgifter kunna hanteras inom ramen för befintliga anslag.

Övriga konsekvenser

I propositionen om Finansiering och riskdelning vid investeringar i ny kärnkraft redovisas konsekvenser för elsystemets kostnader och elpriserna samt för kraftslag, näringsliv, hushåll och offentliga finanser (se prop. 2024/25:150 s. 56–82). Redovisningen baserar sig på antaganden för att illustrera möjliga konsekvenser om stöd beslutas och ny kärnkraft tillförs elsystemet. Förordningsförslaget tillför inte någon information som föranleder ytterligare konsekvensanalys i dessa delar.